

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2023/2024

INFORMACJE OGÓLNE

1. Nazwa przedmiotu Farmakologia z toksykologią/Nauki podstawowe

2. Nazwa kierunku Ratownictwo Medyczne

3. Poziom studiów studia pierwszego stopnia

4. Liczba punktów ECTS 2

5. Liczba godzin w semestrze

semestr	w	ćw	lab/lek	prj/zp	pws	prk
2	15	15				

6. Język wykładowy polski

7. Wykładowca dr hab. Anna Leśniak, dr Barbara Jędrzejewska

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

8. Wymagania wstępne

1. Wiedza z zakresu podstaw fizjologii, biochemii.
2. Wiedza z chemii na poziomie licealnym.

9. Cele przedmiotu

C1 Wiedza z zakresu pochodzenia leków, postaci leków, dróg podania, nazewnictwa, różnicy dawek w zależności od dróg podawania. Źródła informacji o lekach.

C2 Poznanie poszczególnych etapów procesów farmakokinetycznych (LADME) i farmakodynamicznych. Wpływ tych procesów na efekt farmakologiczny stosowanych leków. Wpływ procesów chorobowych na farmakokinetykę leków. Znajomość działań niepożądanych, przeciwwskazań do stosowania. Dostosowanie farmakoterapii do wieku i stanu zdrowia pacjenta. Wiedza w zakresie występowania interakcji między lekami.

C3 Charakterystyka poszczególnych grup leków ze szczególnym uwzględnieniem leków samodzielnie ordynowanych przez ratownika medycznego. Zatrucia lekami – możliwości zastosowania antidotum, farmakologiczne metody zwiększenia wydalania leku z organizmu.

10. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Student, który zaliczył przedmiot:

WIEDZA

Zna i rozumie:

- A.W34. podstawowe zasady farmakoterapii.
- A.W35. pochodzenie leków, rodzaje leków i drogi ich podawania, mechanizm i efekty działania leków, procesy, jakim podlegają leki w organizmie oraz ich interakcje.
- A.W36. problematykę z zakresu farmakokinetyki i farmakodynamiki wybranych leków stosowanych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego.
- AW37. Poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania w organizmie i działania niepożądane.
- A.W38. wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach.
- A.W39. rodzaje leków, które mogą być samodzielnie podawane przez ratownika medycznego, i ich szczegółową charakterystykę farmakologiczną.

A.W40.	podstawy farmakoterapii u kobiet w ciąży i osób starszych w stanie zagrożenia życia.
A.W41.	różnice w farmakoterapii osób dorosłych i dzieci w zakresie dotyczącym działań ratownika medycznego.
A.W42.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków.
A.W43.	problematykę z zakresu toksykologii, działań niepożądanych leków, zatruc lekami w podstawowym zakresie.
A.W44.	objawy najczęściej występujących ostrych zatruc, w tym alkoholami, narkotykami i innymi substancjami psychoaktywnymi, metalami ciężkimi oraz wybranymi grupami leków.
A.W45.	podstawowe zasady postępowania diagnostycznego w zatruciach.
A.W47.	szczegółowe zasady rozpoznawania i leczenia wstrząsu oraz jego rodzaje.
UMIEJĘTNOŚCI	
Potrafi:	
A.U13.	wykonywać podstawowe obliczenia farmakokinetyczne.
A.U15.	dobierać leki w odpowiednich dawkach w celu korygowania zjawisk patologicznych w organizmie i poszczególnych narządach.
A.U16.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
Jest gotów do:	
1	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.
4	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.
5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
11. Treści programowe	
Forma zajęć – wykłady	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Farmakokinetyka (procesy uwalniania leku, adsorpcji, dystrybucji, metabolizmu, eliminacji) 2. Farmakodynamika - mechanizmy działania leków na poziomie molekularnym i efekt fizjologiczny i biochemiczny na organizm. 3. Mechanizmy działania leków układu przywspółczulnego. Efekty pobudzenia i hamowania układu przywspółczulnego. Działania uboczne, przeciwwskazania. 4. Mechanizmy działania leków układu współczulnego. Efekty pobudzenia i hamowania układu. Działania uboczne, przeciwwskazania. 5. Leki znieczulenia miejscowego i ogólnego. 6. Opioidowe leki przeciwbólowe. Objawy zatrucia. Antidotum. 7. Niesteroidowe leki przeciwzapalne. Mechanizm działania - objawy uboczne. Interakcje. 8. Patofizjologia bólu. Drabina analgetyczna. 9. Wybrane leki przeciwdepresyjne – podział na grupy, mechanizm działania, zatrucia. 10. Wybrane leki neuroleptyczne i anksjolityczne. Nasenne i uspokajające, zatrucia. 11. Leki układu pokarmowego. Leki układu oddechowego. 12. Leki układu krążenia. Diuretyki. 13. Leki, krwiozastępcze. 14. Farmakoterapia u kobiet w ciąży, szczególnie w sytuacjach zagrażających życiu. 15. Farmakoterapia pacjentów w podeszłym wieku. 	
Forma zajęć – ćwiczenia	
<ol style="list-style-type: none"> 1) Pochodzenie i podział leków. Nazewnictwo leków. Postaci leków 2) Rodzaje stosowanych dawek. Stężenie lecznicze. Indeks terapeutyczny. 3) Objętość dystrybucji – wyliczanie dawki nasycającej. 4) Stała eliminacji, klirens nerkowy leku - wpływ na dawkowanie leku. 	

- 5) Stężenie stacjonarne – możliwość przedawkowania leku. Biologiczny okres półtrwania – odstępn dawkowania.
- 6) Niezgodności fizykochemiczne pomiędzy lekami stosowanymi w ratownictwie medycznym.
- 7) Przeliczanie dawek leku w różnych stężeniach.
- 8) Wyliczanie dawek dla dzieci.
- 9) Praktyczne przeliczanie dawek na podanych przykładach – stężenia procentowe.
- 10) Praktyczne przeliczanie dawek na podanych przykładach w miligramach.
- 11) Leczenie bólu w ratownictwie medycznym.
- 12) Stosowanie leków u osób z zaburzeniami psychicznymi.
- 13) Objawy i postępowanie farmakologiczne w najczęściej występujących ciężkich zatruciach.
- 14) Objawy i postępowanie farmakologiczne w zatruciach w wybranych grupach leków.
- 15) Źródła informacji o lekach.

12. Narzędzia/metody dydaktyczne

1. Metoda podająca – wykład.
2. Metody praktyczne – ćwiczenia.
3. Metoda problemowa – dyskusja.
4. Metoda eksponująca – pokaz.

13. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe)

Wykłady: test wiadomości.

Ćwiczenia: sprawdzian wiadomości, sprawdzian umiejętności praktycznych.

Zajęcia praktyczne.

14. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	liczba godzin
1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz konsultacje	40
2. Nakład pracy studenta	10
suma	50
liczba punktów ECTS	2

15. Literatura

Literatura podstawowa:

1) Kleszczyński J., Zawadzki M. Leki w Ratownictwie Medycznym; wyd. PZWL.

2) Mitręga K.A., Krzemiński T.F.; Farmakologia i farmakoterapia dla ratowników medycznych; ELSEVIER URBAN & PARTNER 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Rajtar – Cynke G.(red.): Farmakologia Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa, 2015.

16. Formy oceny – szczegóły

W zakresie wiedzy:

Test wiadomości sprawdzian wiadomości:

Końcowy egzamin w formie testu, zawierający 40-60, testy wielokrotnego wyboru (MCQ), testy wyboru Tak/Nie, testy wielokrotnej odpowiedzi, (MRQ) student za odpowiedź poprawną otrzymuje 1 pkt).

Kolokwia częstkowe oparte na testach- 15- 20 pytań testy wielokrotnego wyboru (MCQ), testy wyboru Tak/Nie. Za każdą prawidłową odpowiedź przyznawany jest jeden punkt. Kryterium zaliczenia jest uzyskanie co najmniej 51% prawidłowych odpowiedzi. Za każdą prawidłową odpowiedź przyznawany jest jeden punkt.

Ocena stopnia osiągniętych przez studenta efektów uczenia się następuje wg poniższych kryteriów:

5,0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty bez zastrzeżeń

4,5 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z pojedynczymi brakami/błędami

4,0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z nielicznymi brakami/błędami

3,5 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z wieloma brakami/błędami

3,0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z licznymi i istotnymi brakami/błędami

2,0 – zakładany efekt uczenia się nie został osiągnięty przez studenta

<p>W przypadku kolokwii/testów stosuje się poniższe przedziały procentowe w ocenianiu:</p> <p>91% - 100% - 5,0 81% - 90% - 4,5 71% - 80% - 4,0 61% - 70% - 3,5 51% - 60% - 3,0 Poniżej 51% - 2,0</p> <p>W zakresie umiejętności: Potrafi właściwie skonstruować zaawansowaną informację zwrotną w oparciu o opis, analizę i implementację, umie świadomie wykorzystywać wiedzę teoretyczną i praktyczną.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych: Współpracuje w grupie, bierze odpowiedzialność za podjęte działania, wykorzystuje zdobytą wiedzę na temat umiejętności miękkich w pracy w zespole, jest świadomy konieczności ciągłego uzupełniania wiedzy i umiejętności. Ciągła ocena kompetencji poprzez informacje zwrotne na podstawie podejmowanych działań.</p>
17. Inne przydatne informacje o przedmiocie
1. Informacja, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, itp.: podczas zajęć
2. Informacje na temat miejsca odbywania zajęć: sale dydaktyczne AB zgodnie z planem zajęć umieszczonym na stronie internetowej: http://www.akademiabialska.pl/
3. Informacja na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) zgodnie z planem zajęć umieszczonym na stronie internetowej: http://www.akademiabialska.pl/
4. Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce): zgodnie z harmonogramem konsultacji umieszczonym na stronie internetowej: http://www.akademiabialska.pl/